

WSPÓŁPRACA MIĘDZYGMINNA W POLSCE

ZWIĄZEK Z ROZSĄDKU

Paweł
Swianiewicz

Adam
Gendźwiłł

Joanna
Krukowska

Marta
Lackowska

Aleksandra
Picej

WSPÓŁPRACA MIĘDZYGMINNA W POLSCE

ZWIĄZEK Z ROZSĄDKU

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2016

Recenzja:

dr Bartłomiej Kolsut

Redaktor prowadzący:

Michał Zgutka

Redakcja i korekta:

Jerzy Lewiński

Projekt okładki:

Maryna Wiśniewska

Ilustracja na okładce:

Fotolia / freshidea

Copyright © by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o., Warszawa 2016

Publikacja przygotowana w ramach projektu „Współpraca jednostek samorządu terytorialnego: wymiar ekonomiczny i polityczny” finansowanego ze środków Narodowego Centrum Nauki przyznanych na podstawie decyzji numer DEC-2013/09/B/HS5/01339

ISBN 978-83-7383-845-1

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Wiśłana 8 (róg Browarnej), 00-317 Warszawa

tel./fax 22 692 41 18; 22 826 59 21; 22 828 93 91

dział handlowy: jak wyżej w. 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Stanisław Beczek*)

Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii, Marki

Spis treści

Wykaz skrótów	9
Przedmowa, czyli dlaczego badamy współpracę międzygminną?	11
Rozdział 1	
Schemat teoretyczny, zakres i metoda badania	14
1.1. Wprowadzenie	14
1.2. Schemat teoretyczny badania	16
1.2.1. Motywy współpracy	18
1.2.2. Formy i zakres współpracy międzygminnej	23
1.2.3. Mechanizmy funkcjonowania współpracy	27
1.2.4. Efekty wspólnie prowadzonych działań	37
1.2.5. Symbioza jako metafora współpracy międzygminnej	38
1.3. Zakres i metody badania	42
1.4. Opis związków objętych badaniem terenowym	47
1.4.1. Związek Międzygminny ds. Ekologii z siedzibą w Żywcu	47
1.4.2. Związek Komunalny „Komunikacja Międzygminna” z siedzibą w Chrzanowie	48
1.4.3. Związek Gmin Dorzecza Górnej Raby i Krakowa	49
1.4.4. Związek Międzygminny „Puszcza Zielonka”	51
Rozdział 2	
Formy, waga i zakres tematyczny współpracy międzygminnej w Polsce	57
2.1. Wprowadzenie	57
2.2. Formy organizacyjne współpracy w Polsce i ich rozpowszechnienie	59
2.2.1. Związki międzygminne	59
2.2.2. Porozumienia międzygminne	63
2.2.3. Stowarzyszenia JST	65
2.2.4. Spółki międzygminne	66
2.2.5. Konsorcja	68
2.2.6. Lokalne grupy działania i lokalne organizacje turystyczne	69
2.2.7. Czynniki wpływające na rozpowszechnienie różnych form współpracy	70
2.3. Waga i zakres współpracy międzygminnej	73
Podsumowanie	82

Rozdział 3

Dynamika współpracy międzygminnej	83
3.1. Zmiany liczby związków i dziedzin ich aktywności	83
3.2. Dynamika finansowa związków	87
3.2.1. Wydatki związków komunalnych	87
3.2.2. Analiza dynamiki dochodowej	91
3.3. Dynamika innych form współpracy międzygminnej	93
3.4. Czynniki trwałości współpracy międzygminnej – analizy ilościowe . .	94
Załączniki	99

Rozdział 4

Motywy podejmowania współpracy	104
4.1. Motywy współpracy w świetle danych budżetowych	104
4.2. Motywy współpracy w świetle ankiet przeprowadzonych wśród biur związków i wyników studiów przypadków	106
Podsumowanie	122

Rozdział 5

Zarządzanie współpracą	126
5.1. Relacje między uczestnikami współpracy	126
5.1.1. Inicjatorzy, patroni i administratorzy współpracy	126
5.1.2. Zaufanie pomiędzy partnerami	131
5.1.3. Zróźnicowanie aktywności gmin w związku	133
5.2. Sprawność i przejrzystość procesu decyzyjnego	138
Podsumowanie	147

Rozdział 6

Metamorfozy związków komunalnych	150
6.1. Wewnętrzna dynamika instytucji współpracy	150
6.1.1. Rozszerzanie współpracy	152
6.1.2. Zawężanie współpracy	159
6.2. Czynniki wyjaśniające przetrwanie kryzysu	166
Podsumowanie	171

Rozdział 7

Efekty współpracy	174
7.1. Rodzaje dostrzeganych efektów współpracy	174
7.2. Determinanty zadowolenia z efektów współpracy	180
7.2.1. Łatwość oceny efektów	182
7.2.2. Zaufanie	184
7.2.3. Rozkład efektów wśród partnerów	184
7.2.4. Pozostałe determinanty oceny efektów	189

7.3. Efekt jako zrealizowane zamierzenie	190
Podsumowanie	192
Podsumowanie i wnioski	194
Bibliografia	207
ANEKSY	215
Załącznik 1. Ankieta skierowana do biur związków międzygminnych w Polsce	215
Załącznik 2. Ankieta skierowana do mieszkańców Chrzanowa, Libiąża i Trzebini na potrzeby badań terenowych w Związku Komunalnym „Komunikacja Międzygminna”	222